

Hodnocení nabídek

21.4.2022

Jak vybrat toho nejlepšího

- 1) Předem stanovit pravidla pro hodnocení nabídek
- 2) Provést hodnocení v souladu se stanovenými pravidly
-
- Zadavatel si musí uvědomovat, co chce hodnotit
- Cena
- Náklady životního cyklu – širší pojetí ceny
- Kvalita
- Vztah mezi jednotlivými kritérii (váha)

Praktický příklad vymezení vztahu mezi více hodnotícími kritérii:

Zadavatel plánuje pořídit tiskárnu a je pro něj rozhodující cena tiskárny, náklady na tisk a rychlost tisku.

Cena tiskárny s váhou 60 %

Náklady na tisk jedné strany s váhou 25 %

Rychlost tisku (počet stran za jednu minutu) s váhou 15 %

Nejnižší cena

VÝHODY

- + snadný a jednoduchý popis způsobu hodnocení (jedno kritérium, žádné vzorce, poměry, složité výpočty)
- + rychlost
- + nezpochybnitelná objektivita a transparentnost (do hodnocení nevstupuje žádná vlastní úvaha zadavatele, která by mohla být zpochybněna)

NEVÝHODY

- nemožnost zohlednit aspekty kvality
- nemožnost zohlednit náklady životního cyklu (mohou vzniknout dodatečné náklady, které nejsou hodnocením zohledněny)
- není prostor pro inovace (zadavatel dostane „jen“ přesně to, co chce)

Nejnižší náklady životního cyklu

- Jedná se o nabídkovou cenu a další náklady související s předmětem veřejné zakázky od okamžiku jeho vzniku až do okamžiku ukončení jeho ekonomické životnosti.

Náklady životního cyklu mohou být zejména:

- **ostatní pořizovací náklady**
 - například přepravní náklady
- **náklady související s užíváním (provozem) předmětu veřejné zakázky**
 - například spotřeba energie nebo jiných zdrojů
- **náklady na údržbu**
 - například servis, čištění, náhradní díly
- **náklady spojené s koncem životnosti předmětu**
 - například recyklace, odvoz, ekologická likvidace zařízení
- **náklady způsobené dopady předmětu plnění na životní prostředí**
 - například náklady na emise skleníkových plynů nebo jiných znečišťujících látek, náklady na zmírnění změny klimatu, náklady na rekultivaci

VÝHODY

- + zohlednění dalších nákladů souvisejících s životním cyklem předmětu plnění (vedle pořizovací ceny)
- + zohlednění dopadů na životní prostředí
- + snížení rizika neočekávaných dodatečných výdajů (na provoz, likvidaci apod.)

NEVÝHODY

- nemožnost zohlednit aspekty kvality
- nutnost stanovit v zadávací dokumentaci metodu pro stanovení nákladů životního cyklu

Poměr cena/kvalita

- Kvalitativní aspekty plnění, environmentální sociální
- Kritéria musí být spjata s předmětem plnění

Co hodnotit nelze

- **skutečnosti, které s předmětem zadávané veřejné zakázky nesouvisejí**
 - například zkušenosti osob podílejících se na plnění veřejné zakázky, které jsou pro plnění této konkrétní zakázky nepodstatné, neboť nemají na úroveň plnění zakázky vliv
- **smluvní podmínky, jejichž účelem je utvrzení povinností dodavatele**
 - například sankce z prodlení s plněním veřejné zakázky nebo jiné smluvní pokuty
- **platební podmínky**
 - například délku splatnosti faktur

Příklady z praxe:

(1) Jak je již výše uvedeno, zadavatel potřebuje nakoupit co nejlevněji kancelářský papír, na který je možno tisknout barevné propagační materiály. Jako vhodný vyhodnotil zadavatel papír o gramáži 130 g/m². Tuto gramáž papíru stanoví jako minimální technický parametr poptávaného plnění. Je si však vědom, že když bude mít poptávaný papír vyšší gramáž, výsledné propagační materiály budou vypadat lépe (přičemž je ochoten si za takovou vyšší kvalitu třeba i připlatit). Zadavatel proto zvolí „gramáž papíru“ jako hodnotící kritérium, v rámci kterého bude hodnotit nabídku papíru s vyšší gramáží vyšším počtem bodů, přičemž stanovením technické podmínky na úrovni 130 g/m² si zajistil, že mu nebude nabídnuto plnění, které vůbec neodpovídá jeho požadavkům.

(2) Zadavatel má v úmyslu do školní jídelny pořídit nové chladničky. Jelikož se chce chovat jako řádný hospodář, je pro něj podstatnou vlastností energetická třída spotřebiče. V technických podmínkách tedy uvede, že požaduje minimální energetickou třídu skupiny A. Vzhledem k tomu, že na trhu jsou u chladniček k dispozici ještě vyšší třídy energetické účinnosti (typicky A+, A++ nebo A+++), které by mu přinesly ještě vyšší užitek (velkou úsporu elektrické energie), stanoví jako hodnotící kritérium „energetickou třídu spotřebiče“, v rámci kterého pak chladničky s vyšší třídou energetické účinnosti přidělí větší počet bodů v porovnání s tou, která splňuje minimální požadovanou energetickou třídu.

VÝHODY

- + zohlednění více kritérií
- + zohlednění aspektů kvality
- + prostor pro inovace

NEVÝHODY

- složitost popisu způsobu hodnocení (více kritérií, nutnost vyjádřit, co a jak bude hodnoceno i vztah mezi kritérii)
- vyšší pravděpodobnost zpochybňování průběhu hodnocení ze strany dodavatelů (zejména v případě subjektivních hodnotících kritérií)

VHODNÝ způsob pro:

Veřejné zakázky se složitějším předmětem plnění, u kterého vedle ceny hraje velkou roli i jeho kvalita; veřejné zakázky, u kterých je velmi složité, případně nemožné reálně popsat jejich kvalitativní standard (například intelektuální služby); veřejné zakázky, při jejichž plnění chce zadavatel naplňovat i širší, „strategické“ (sociální, environmentální) cíle.

Typy kvalitativních kritérií

- 1) kritéria počítatelná (objektivní)
- 2) kritéria nepočítatelná (subjektivní)

Počitatelné kritérium

VÝHODY

- + snadný a relativně jednoduchý popis kritéria, respektive způsobu hodnocení
- + rychlost hodnocení
- + jen obtížně zpochybnitelná objektivita a transparentnost (do hodnocení vstupuje jen minimum vlastních úvah zadavatele, které by mohly být zpochybněny)

NEVÝHODY

- lze hodnotit jen číselně vyjádřitelné parametry

Nepočitatelné kritérium

- Estetické vlastnosti, uživatelská přívětivost
- Známkování požadovaných vlastností předmětu (škála)
- Stupnice hodnocení (splňuje, splňuje s výhradami, nesplňuje)

VÝHODY

- + zohlednění více kritérií
- + zohlednění aspektů kvality
- + lze zohlednit i číselně nevyjádřitelné parametry plnění

NEVÝHODY

- náročnější popis nepočítatelného kritéria a pravidel pro hodnocení
- je třeba podrobněji popsat průběh hodnocení, aby bylo považováno za transparentní

VHODNÝ způsob pro:

Složitější veřejné zakázky, kde je pro zadavatele žádoucí vyšší kvalita parametrů plnění, které nejsou číselně vyjádřitelné.

Malá VELKÁ rada pro zadavatele na závěr:

Zkuste se na pravidla pro hodnocení podívat očima dodavatele (zda pochopí, co nabídnout, aby získal co nejvíce bodů) i hodnotitele (zda bude vědět, jak má provést hodnocení). Zamyslete se, jestli jsou vymezena srozumitelně a jednoznačně.

Na závěr

- K čemu jsem se zavázal, musím striktně dodržet
- Mohu hodnocením nabídek pověřit komisi
- Ve zprávě o hodnocení nabídek popsat celý postup při hodnocení každé z nabídek

Děkuji za pozornost 😊